

Asia C-391/22**Ennakkoratkaisupyyntö****Jättämispäivä:**

2022.6.14

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Pécsi Törvényszék (Pécsin alioikeus, Unkari)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

6.7.2022

Valittaja:

Tüke Busz Közösségi Közlekedési Zrt.

Vastapuoli:

Nemzeti Adó- ja Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Pécsi Törvényszék**välipäätös**

[– –]

[– –]

Valittaja:

Tüke Busz Közösségi Közlekedési Zrt.

([– –] Pécs [– –])

[– –]

[– –]

Vastapuoli:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (valtion vero- ja tullihallinnossa valitusasioita käsittelevä osasto, Unkari)

([– –] Budapest [– –])

[– –]

[– –]

Asian kohde:

Verotusta koskeva hallinto-oikeudellinen

oikeusriita

[– –][kansallisia prosessioikeudellisia seikkoja]

Päätösosa

Pécsi Törvénytörvény [– –] on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla pyytänyt unionin tuomioistuimelta ennakkoratkaisua saadakseen vastuksen kysymykseen siitä,

onko vero- ja tullihallituksen käsiteltävässä asiassa tekemä päätös ja sen siinä soveltama käytäntö, jonka mukaan ”säännölliseen henkilöliikenteeseen käytettyjen liikennevälineiden huollon ja polttoaineen tankkauksen edellyttämiä ajomatkoja ei lueta säännöllisen henkilöliikenteen piiriin”, energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta 27.10.2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/96/EY säännösten mukainen?

[– –][kansallisia prosessioikeudellisia seikkoja]

Perustelut

I Yhteenvedo asian tosiseikoista

Valittaja harjoitti tarkasteltavana olevalla ajanjaksolla (vuonna 2017) henkilöliikennettä julkisen palvelusopimuksen nojalla. Hän vaati henkilökuljetuksiin ammattitarkoituksessa käytetystä dieselpolttoöljystä perityn valmisteveron palauttamista. Veroviranomainen katsoi, että valittaja oli vaatinut valmisteveron palauttamista paitsi henkilökuljetuksista muodostuvassa liiketoiminnassaan käyttämänsä dieselpolttoöljyn myös ajoneuvojensa toimintakyvyn turvaamiseen (korjaukset, huolto, tankkaus) käyttämänsä dieselpolttoöljyn osalta. Tämän johdosta veroviranomainen korotti polttoaineena käytettävien energiatuotteiden valmisteveroa tammikuusta joulukuuhun 2017 korjaus- ja huoltojakson aikana annetuissa reittisuunnitelmissa palautettavaksi ilmoitetulla valmisteveron määrällä.

Vastapuoli vetosi asiassa aiemmin annettuun tuomioon seuraavilla perusteilla:

Kuljetustoimintaa harjoittaessaan valittaja oli palvelujen tarjoaja ja palvelun vastaanottajina, asiakkaina, olivat matkustajat.

Palvelun yksityisoikeudellinen määritelmä: suoritus, jota velkoja voi vaatia velalliselta tai johon velallinen on velvollinen sopimuksen perusteella.

Palvelu on velallisen ja velkojan välinen oikeussuhde, jossa velallinen tekee suorituksen velkojalle saadakseen siitä suoritukseen perustuvan vastikkeen. Valittaja oli velvollinen suorittamaan henkilökuljetuspalvelun, velkojina olivat

palvelua käyttäneet matkustajat, ja palvelua ja siihen liittyvää oheispalvelua voidaan tarkastella vain suhteessa näihin henkilöihin. Oheispalveluksi voidaan katsoa vain pääsuoritukseen kuuluva suoritus, kuten ilmastoinnin tai lämmityksen tarjoaminen. Oheispalveluiksi voidaan lukea myös esimerkiksi matkatavaroiden, koirien tai polkupyörien kuljettaminen. Yhteistä näille on se, että lähtökohtana on velallinen eli valittaja, suorituksen vastaanottajana on velkoja eli matkustajat ja se, että oheispalvelusta voidaan edellyttää vastiketta (esim. koirien, polkupyörien ja matkatavaroiden kuljettamisesta on maksettava erikseen).

Linja-autojen korjauksen ja huollon ei kuitenkaan voida katsoa kuuluvan tällaisiin suorituksiin. Palvelun käyttäjä, siis matkustaja, ei ole osapuolena tässä oikeussuhteessa, kyseinen suoritus ei tapahdu matkustajan ja velallisen eli valittajan välillä. Näillä suorituksilla (korjaus- ja huolto) valittaja tarjoaa yhden toimintansa perusedellytyksistä, eikä se ole tässä palvelun tarjoaja vaan vastaanottaja. Matkustajat eivät ole millään tavoin osallisina tähän velvoitteeseen, ja vielä vähemmän voidaan väittää, että kyseessä olisi vastikkeellinen suoritus, eli että matkustajien pitäisi maksaa valittajan osalta korjaus- ja huoltokustannukset siten, että tämä vois palvelun suorittajana erikseen vyöryttää nimenomaisesti nämä kustannukset matkustajille.

Edellä esitetyn perusteella veroviranomaisen käytäntö on se, että liikenteenharjoittajalla on oikeus vähentää valmistevero varsinaisista kuljetuksista, mutta ei matkoista, jotka se tekee linja-autojen huoltamiseksi, teknisten vikojen korjaamiseksi tai polttoaineen tankkaamiseksi.

Näiden syiden vuoksi vastapuoli on katsonut päätöksessään, että kantajan valmisteveron palautusvaatimus korjauksiin ja huoltoihin tehtyjen matkojen osalta oli lainvastainen.

II Asiaa koskeva kansallinen lainsäädäntö

Valmisteverosta ja valmisteveron alaisten tavaroiden jakelua koskevista erityisistä säännöistä vuonna 2003 annetun lain nro CXXVII (a jövedéki adórol és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény; jäljempänä vanha valmisteverolaki) 7 §:n mukaisesti tätä lakia sovellettaessa:

51. Ammattitarkoitukseen käytettävä dieselpolttoöljy: [52] §:n 1 momentin d kohdassa tarkoitettu dieselpolttoöljy, jota käytetään

- a) maanteiden tavaraliikenteeseen kolmannen tai omaan lukuun yksinomaan maanteiden tavaraliikenteeseen tarkoitettulla moottoriajoneuvolla tai nivelajoneuvoyhdistelmällä (puoliperävaunuyhdistelmä), jonka suurin sallittu kokonaispaino on vähintään 7,5 tonnia, tai
- b) säännölliseen tai satunnaiseen henkilöliikenteeseen tieliikenteen ajoneuvojen teknisestä tarkastuksesta annetussa ministeriön asetuksessa (közúti járművek

műszaki megvizsgálásáról szóló miniszteri rendelet) vahvistettuun M2- tai M3-luokkaan kuuluvalla moottoriajoneuvolla.

Valmisteverosta vuonna 2016 annetun lain LXVIII (a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény; jäljempänä uusi valmisteverolaki) 3 §:n 2 momentin mukaan tässä laissa tarkoitetuissa energiatuotteiden verotuksessa:

21. Ammattitarkoitukseen käytettävällä dieselpolttoöljyllä [tarkoitetaan]: dieselpolttoöljyä, jota käytetään

- a) tavaraliikenteeseen kolmannen tai omaan lukuun yksinomaan maanteiden tavaraliikenteeseen tarkoitettulla moottoriajoneuvolla tai nivelajoneuvoyhdistelmällä (puoliperävaunuyhdistelmä), jonka suurin sallittu kokonaispaino on vähintään 7,5 tonnia, tai
- b) säännölliseen tai satunnaiseen matkustajien kuljetukseen tieliikenteessä käytettävien ajoneuvojen teknisestä tarkastuksesta annetussa ministeriön asetuksessa vahvistettuun M2- tai M3-luokkaan kuuluvalla moottoriajoneuvolla

Uuden valmisteverolain 113 §:n 3 momentin mukaan henkilöillä, jotka liikennöivät tieliikenteen ajoneuvojen teknisestä tarkastuksesta annetussa ministeriön asetuksessa vahvistettuun M2- ja M3-luokkaan kuuluvilla linja-autoilla paikallis- ja kaukoliikenteessä, on oikeus saada palautus tähän toimintaan käytetystä maakaasusta maksettavasta verosta.

Henkilöliikennepalveluista vuonna 2012 annetun lain nro XLI (a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény) 2 §:n 29 kohdan mukaan julkisia henkilöliikennepalveluja ovat asetuksen (EY) N:o 1370/2007 2 artiklan a alakohdassa tarkoitetun julkisen palveluhankintasopimuksen nojalla tarjotut henkilöliikennepalvelut.

Tämän vuonna 2012 annetun lain 2 §:n 30 kohdan mukainen henkilöliikennepalvelu on tässä laissa määritellyllä ajoneuvolla korvausta vastaan sopimuksen perusteella suoritettu matkustajien kuljettaminen sekä tähän liittyvät oheispalvelut.

Uuden valmisteverolain 152 §:n h kohdan mukaan tällä lailla on tarkoitus mukauttaa kansallinen lainsäädäntö seuraaviin unionin säädöksiin: neuvoston direktiivin 2008/118/EY valvonta- ja liikkuvuussäännösten soveltamisesta tiettyihin lisäaineisiin neuvoston direktiivin 2003/96/EY 20 artiklan 2 kohdan nojalla 20.4.2012 annettu komission täytäntöönpanopäätös 2012/209/EU.

III Asiaa koskeva unionin lainsäädäntö

[Rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta 23.10.2007

annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007] 2 artiklan a ja e alakohta.

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- a) 'julkisella henkilöliikenteellä' yleistä taloudellista etua koskevia henkilöliikennepalveluja, joita tarjotaan yleisölle yhtäjaksoisesti ketään syrjimättä;
- e) 'julkisen palvelun velvoitteella' vaatimusta, jonka toimivaltainen viranomainen asettaa tai määrittelee sellaisten yleishyödyllisten julkisten henkilöliikennepalvelujen varmistamiseksi, joita liikenteenharjoittaja ei omien taloudellisten etujensa kannalta katsoen ottaisi hoitaakseen tai ei hoitaisi samassa määrin tai samoilla ehdoilla ilman korvausta.

Asetuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan julkisen palvelun sopimuksissa ja yleisissä säännöissä on vahvistettava selkeästi tässä asetuksessa määritellyt ja sen 2 a artiklan mukaisesti täsmennetyt julkisen palvelun velvoitteet, jotka julkisen liikenteen harjoittajan on täytettävä, sekä asianomaiset maantieteelliset alueet.

[Energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta 27.10.2003 annetun] neuvoston direktiivin 2003/96/EY 7 artiklassa on määritelty ammattitarkoitukseen käytettävä dieselpolttoaine [seuraavasti:]

3. 'Ammattitarkoitukseen käytettävällä dieselpolttoöljyllä' tarkoitetaan seuraaviin tarkoituksiin käytettävää dieselöljyä:

- b) säännöllinen tai satunnainen matkustajien kuljetus moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen tyyppihyväksyntää koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 6 päivänä helmikuuta 1970 annetun neuvoston direktiivin 70/156/EY määritelmän mukaisella M2- tai M3 -luokkaan kuuluvalla moottoriajoneuvolla.

IV Ennakkoratkaisumenettelyyn vireillepanon perusteet

Valittaja on vaatimuksessaan ennakkoratkaisupyynnön esittämiseksi todennut, ettei se ollut kyennyt löytämään unionin tuomioistuimen ratkaisua, josta olisi saatu apu asian ratkaisun edellyttämään tulkintaan. Sen vuoksi se on esittänyt, että asiaa käsittelevä tuomioistuin aloittaisi ennakkoratkaisumenettelyn oikeuskysymystä koskevan kielellisen tulkintaepäselvyyden poistamiseksi. Valittajan mukaan ennakkoratkaisumenettelyn vireillepanon perusteena on vielä se, että sen tietojen mukaan kaikki unkarilaiset henkilökuljetuksia harjoittavat yhtiöt (jopa valtion omistamat yritykset) toimivat veronmaksuvelvollisuuttaan määrittäessään poikkeuksetta samalla tavoin kuin se itse, eli koko ammattiala on tämän kysymyksen osalta epävarma. Uuden valmisteverolain 113 §:n 3 momentin mukaan maakaasubusseja käytävässä liiketoiminnassa (ei siis vain

henkilöliikenteessä) käytetyn maakaasun valmistevero voidaan lain mukaan palauttaa, minkä vuoksi dieselöljyn valmisteveron palautuksen osalta ei ole syytä ottaa käyttöön eri sääntöjä.

[– –][kansallisia prosessioikeudellisia seikkoja]

Pécs, 7.6.2022.

[– –]

[allekirjoitus]

TYÖASIAKIRJA